

Rekenen maar

Krone Ultima-non-stop-perswikkelperscombinatie

Krone heeft de Ultima-non-stop-perswikkelperscombinatie de eerste twee jaar zeer beperkt uitgezet. In Nederland is Unicom Oost het testadres waar de meeste pakken zijn geperst, in anderhalf seizoen zo'n 7000 stuks. Non-stop persen en wikkelen blijkt de machine nu prima te doen. De combinatie is echter ook flink duurder en vergt een goede machinist. Dat wordt rekenen.

Mooie verhalen over capaciteit, maar de praktijk is weerbarstig. Zo ook op deze hete dag in juli bij Unicom Oost: een paar balen hier, een hectare daar, een paardenweitje zonder messen persen en dan toch nog een adres met 2,5 hectare. Dus veel rijden over de weg en maar korte tijd persen. Dit keer zijn de wiersen mooi gevuld, maar liggen de kopse kanten daarvan wel te krap op de afrastering. Je ziet dat de 2,15 meter brede pickup hier en bij onregelmatiger wiersen wel iets breder zou mogen zijn.

In de cabine kun je het proces via de computer goed volgen. Dan merk je niets van de grote afmetingen van de pers. Vaste chauffeur Harrie Bolink: "Kijk, nu draait de voorkamer terug en start de netbinding... en nu gaat de baal eruit", legt hij uit. Op de monitor van de camera zie je de baal op de wikkeltafel vallen en luttele seconden later start het wikkelen. Eerst langzaam, dan proportioneel sneller en ten slotte snelst. In achttien seconden is de baal elf keer gewikkeld met de dubbele wikkelaar.

Prototype

De Ultima van Unicom Oost is een prototype, dat door Krone bij het bedrijf is uitgezet. Via een voertuigvolgsysteem volgt Krone de pers. Unicom Oost heeft naast deze pers ook een Comprima-perswikkelperscombinatie en een McHale Fusion 2 draaien. "We willen de Comprima nog een keer naast de Ultima laten draaien om te kijken of de balen exact even zwaar zijn. We denken dat de balen van de Comprima een fractie zwaarder zijn, omdat je daarmee iets langzamer rijdt."

Op dat moment concentreren we ons op het non-stopgedeelte; het moment waarop de voorkamer even iets terugdraait, zich verder opent en het gewas verzamelt. Je merkt er hier echt helemaal niets van. Het enige wat je merkt, is het moment waarop de baal op de wikkeltafel valt. "Dat moet nog zachter. Het valt nu mee omdat dit ongeveer hooi is, maar in vochtig gras voel je echt een klap in de cabine, zeker als de baal wel eens even blijft hangen", aldus Harrie. Los van prototypezaken zijn er nu geen noemenswaardige pro-

blemen meer met het non-stop persen. "We kunnen op zijn snelst in 35 seconden een baal volpersen, maar ook dan blijft de wikkelaar de pers nog ruim voor", vertelt hij. Problemen met de folie heeft het niet opgeleverd, omdat de start van het wikkelen rustig is en de wikkelsnelheid geleidelijk wordt opgevoerd. De wikkelaar zelf geven geen krimp. De wikkeltafel wel. Daarvan is al eens een cilinder gesneuveld, maar dat heeft Krone goed opgelost. Het frame geeft tot dusver geen problemen.

Modificaties

In de testperiode heeft Krone enkele modificaties doorgevoerd. Zo zijn er aparte koppelingen gekomen op de pickup en de rotor, zodat deze niet meer zijn gekoppeld aan de invoerbanden van de tussenkamer. Bij een vastloper kan deze nu doordraaien bij stilstaande pickup en rotor. Verder zijn er andere transportbanden in de tussenkamer gemonteerd om het gras wat meer naar de zijkanten te werken voor een betere baalvulling en is er een veerdrukregeling gekomen om vastlopen van de banden van de voorkamer te voorkomen. "Na de aanpassingen zijn deze niet meer vastgelopen", zegt Harrie. Zo zijn er nog wel meer detailaanpassingen doorgevoerd. "Allemaal details, het hoofdprincipe van het non-stop persen en wikkelen heeft vanaf het begin bij ons goed gewerkt."

Als je hem bekijkt, zie je dat de Ultima echt een slag groter is dan een Comprima. De pers is hoger en langer en vooral ook zwaarder. Kaal weegt de Ultima 11,5 ton. Daar komen dan nog de rollen folie bij (die heb je voor een lange dag echt allemaal nodig en eigenlijk nog een paar meer). De pers heeft een geveerd en gestuurd tandemstel met 620/40R22.5-Vredesteins. "Onder slechte omstandigheden werpen we de baal meteen af en rijden we wat langzamer tot de baal is afgeworpen om de perskamer leger te hebben. Van ons mogen er grotere banden onder."

In deze kleinschalige omstandigheden scoort de combinatie in 35 minuten 21 baaltjes. Harrie geeft aan dat hij eigenlijk nooit voluit perst. "Wij persen op kwaliteit. Je kunt met deze pers dankzij de grote invoerrotor veel sneller rijden, maar dan lever je in op baalverdichting. Wij houden tot 9 à 10 km/u als maximum aan. Dat is circa 2 km/u sneller dan de Comprima", stelt Harrie vast. Hij geeft aan dat ze door elkaar genomen met deze pers 40 tot 45 balen per uur persen, waar ze met de Comprima er 20 tot 25 in een uur doen. De persdichtheid is net als bij de Comprima instelbaar in vijf stappen en de baaldiameter van 1,25 tot 1,50 meter. Weergave van de vullingsgraad tijdens het persen links en rechts is er ook en verder eigenlijk alles wat we van de Comprima kennen. "Eerlijk gezegd hebben we weinig prototypegevoel. De pers

De bediening is gelijkwaardig aan die van de Comprima-combinaties. Je kunt het proces volgen. De camera is gewenst voor goed zicht op het wikkelen.

Dankzij het valprincipe heeft de combinatie een korte uitwerptijd en een heel snelle wikkeling zonder foliebreuk, omdat het wikkelen rustig begint. De wikkelaar is extra degelijk uitgevoerd.

Veel ontwikkelingswerk zit in de voorkamer. Deze is nu praktijkrijp, maar je moet niet te snel rijden, anders stouwt de sterkere invoerrotor toch gras door.

doet het prima", besluit hij. Toch even op de computer kijken. Half juli stond de teller na anderhalf seizoen op 6970 balen in 252,3 uur (aftakasuren).

Rekenwerk

"Wij kijken naar de kosten per baal en dat betekent dat waar we voorheen met drie persen werkten het werk nu met twee Ultima's af kunnen", vertelt directeur Nico Bloemenkamp van Unicom Oost. Hij geeft aan dat er standaard wel een zwaardere trekker voor moet. "Wij gaan uit van circa 150 pk voor deze pers tegen ruim 100 pk voor de Comprima. Dat is ook extra brandstof. De grootste winst zit hem in de besparing van een trekker met chauffeur", aldus Bloemenkamp. Unicom geeft aan hier nog aan te moeten rekenen. "Zoals de kaarten nu technisch en in capaciteit liggen, zien wij de Ultima als een serieuze kandidaat om bij ons de Comprima op te volgen."

De filosofie van Krone is dat deze pers ruim anderhalf keer zoveel doet als een Comprima. Krone mikt op gebruikers die circa anderhalve pers nodig hebben of die terug willen van drie naar twee persen. In aanschaf heb je het dan over twee maal € 135.000,- tegenover drie maal 90.000,- (ruwe bruto richtprijzen). Je bespaart zo een trekker met chauffeur. Kanttekening hierbij is dat je per pak wel een hogere afschrijving hebt en dat er een wat zwaardere trekker voor moet. Die zal enerzijds meer brandstof verbruiken, maar anderzijds niet telkens hoeven te stoppen. Uitgaande van eenzelfde aantal balen op jaarbasis gaat het om het rekensommetje van de besparing in trekker- en manuren tegenover de meerprijs. Dan zal bij 5000 balen op jaarbasis de Comprima het winnen, zeker op kleinschalige stukken, waar het aandeel transport groter is en

het capaciteitsverschil dus kleiner zal zijn. De Ultima is echt een machine waarmee in grootschalige gebieden in de beperkte beschikbare tijd veel pakken kunnen worden geslagen. Krone is afgelopen winter voorzichtig begonnen met de eerste beperkte serieproductie. Gezien de positieve respons gaat de fabrikant die komende winter opschalen. Een automatische beveiliging om een te volle voorkamer (doorstouwen en dan vastlopen van het netwikkelen) te voorkomen, lijkt ons een nuttige toevoeging.

TEKST: Gert Vreemann

FOTO'S: Vreemann, Landbouwpowers, Houtenbos

Ronald Bos, Hoornsterzwaag: "Oppassen voor verstoppingen"

Ronald Bos in Hoornsterzwaag draait al voor het derde seizoen, het eerste jaar puur voor het testwerk. "Er zijn modificaties doorgevoerd. Dit voorjaar zijn we op een punt gekomen dat de machine redelijk praktijkrijp is", vertelt Bos. Wel was er nog een incidenteel probleem, namelijk een heetgelopen lager. Bos geeft aan dat de pers de capaciteitsverwachting waar kan maken. "In grootschalige gebieden halen we afhankelijk van de omstandigheden en wiersen de 60 balen per uur wel. In alle gevallen moet je je hoofd er echter goed bij houden. Je moet goed opletten dat je de voorkamer niet overbelast, want anders stouwt hij gras door de voorkamer naar de perskamer, die aan het netbinden is, en dan loopt de zaak vast. Dat kost meer tijd dan de tijdwinst op een perceel door het non-stop persen."

Bos geeft aan dat het een complexere machine is dan een Comprima en dat je er dus een goede chauffeur op moet zetten, die continu alles in de gaten houdt, weet hoe ver hij kan gaan en weet welke bandinstellingen voor de voorkamer nodig zijn onder de verschillende omstandigheden. Ook moet je de machine goed schoonhouden om storingen te voorkomen", zegt Bos. Hij geeft aan dat de persdichtheid van zowel de Ultima als de nieuwe Comprima van hem hoger mag. "Met de oude Comprima kon je handmatig langer doorpersen. Dat is nu automatisch begrensd. Je wilt voor de klant niet terug in persdichtheid."

Sjef Houtenbos, Schagen: "Egalere invoer verlengt levensduur"

Sjef Houtenbos heeft dit voorjaar een Ultima in gebruik genomen. Sjef: "Het is een pers waar je met verstand mee moet werken. Je moet aanvoelen wat hij kan en doet en waar de grenzen liggen tijdens de netbinding. Je moet ook de tijd nemen om goede balen te maken. Dan krijg je prima balen en werkt de machine goed", zegt hij. Houtenbos geeft aan dat hij met circa 7 tot 9 km/uur perst en bij vochtig en taai gras tijdens de netbinding even iets meer inhoud dan in droog gras. "We draaien hier dan ook ongeveer 45 balen per uur", vertelt Houtenbos. Hij wijst met nadruk op het voordeel van de egalere invoer in de pers. "Vanwege de voorkamer gaat het gewas veel egalere de pers in. Dat merk je vooral als de pers bijna vol is en er nog flinke proppen liggen. Waar de Comprima dan moet stouwen, gaat het bij deze pers dermate egaal de pers in dat je er niets van merkt. Ik verwacht daardoor een langere levensduur voor de pers", aldus Houtenbos. Hij geeft aan dat de persdichtheid van de Ultima en die van de Comprima gelijkwaardig zijn. "De Comprima verdicht binnenin iets beter, de Ultima pakt winst door de beter verdeelde, egalere invoer", stelt hij vast. Ten slotte wijst hij op de meerwaarde voor de klanten van de hogere capaciteit. "Boeren vinden het fijn als je sneller klaar bent. Daarmee hou je ze ook beter als klant vast. Dat telt ook mee in de meerwaarde voor de Ultima. Voor ons is dit een blijver", zegt hij. Houtenbos, die Krone een extra compliment voor de begeleiding en service geeft, ziet voor de machine vooral emplooi op de grotere percelen. "Hij is te groot en te zwaar voor kleinschalig perswerk."

